

GENSCHEN WOORDE EN UITDRUKKINGEN

Deel II

Kaak, kaak, nen twiedekker !

Gij keun toch oardege dijngen uit u mèwe schudde... woar lierde gij daa?

Hier maakt de tekenaar toespeling op zichzelf. Vaak spraken kijkers hun bewondering uit over het gemak waarmee hij "peet-ses" tekende en gekke situaties uit zijn mouw schudde : "Jij kunt toch rare zaken uit je mouw schudden... Waar leer je dat?"

Lange Rietstraate

Is onbestaande te Gent, alhoewel de Rietstraat in de Rabotwijk van de Wondelgemstraat naar de Elsstraat loopt. Het is de buurt waar Gill. van Geert en schrijver dezes - toen nog onbekenden voor mekaar - hun jeugd doorbrachten. Verder telt(de) Gent nog verscheidene "Lange" straten zoals de Lange Krevelsteghe, de Lange Kalverstraat, Lange Crevelstraat, Lange Meire, Lange Munt, Lange Schipgracht, Lange Steenstraat, Lange Kruisstraat, Lange Boomgaardstraat en Lange Violettenstraat.

't Wijf zit bluut

Syn. : "Een koarte bluut hên" : maar één kaart van dezelfde kleur hebben, hier het "wijf", de vrouw of "dame". "Bluut stoan" is alleen staan. "*Ende met alder haesten hem in tijds voor de andere te plaetsen vinden, vreesende te late te commen oft bloot te staen.*" (1607-Kerck Boecxken)

Ge zijt ne vuile plankierkoarter (...)

Hier wordt gealludeerd op de kinderen die op het "plankier" of het trottoir tegen de gevels zaten te kaarten. Wordt gezegd van iemand die weinig of niets van kaarten afweet. Wordt ook schertsend, spottend of verwijtend gezegd van een speler die bij toeval slecht speelt. Syn. hiervoor zijn : "strontkoarter, snuifkoarter, snuifspeelder, blokspeelder". Blok slaat hier op een kort, dik en zwaar stuk hout, een dikke balk, een boomstam of een tronk. Zo zei men : "Ge meugt op den Dok op de blokke goan spelen". Daar lagen vroeger nl. veel blokken,

zowel op de grond, als in het water. De kinderen van de Muide en Meulstede kwamen er vaak op spelen. De betekenis is dus dat diegene die slecht kaart speelt, beter met de kinderen kon gaan spelen dan met de grote mensen te kaarten. "Snuif hên" of "snuif betiekenen" is niets hebben, niets betekenen.

(...) en ne zeurzak doorbij

Syn. : "zeurkonte, zeurgat, zeurbrokke, zeurkluut, zeurderigge, zeurster". Afl. : "Zeurderije, zeurzakkerije". Zeuren betekent hier niet : veel en lang over iets zaniken, doch bedriegen in het spel. "Zeuren komt van leuren", zei men. "Leuren" betekent te loor gaan of : wat men door vals of bedrieglijk spel gewonnen heeft, gaat te loor.

Technische gegevens over "Kaak, Kaak, nen twiedekker. Bijien geschart en getiekend deur **Gill Van Geert**. Uitiengelijd en gexpliekeerd deur **Eddy Levis**.

Technische gegevens

Samenstelling : kaft + 160 blz.

druk : kaft recto zwart met witte tekst
binnenwerk recto/verso zwart

lettertype : Memphis Medium

illustraties : 44 getekende platen en 3 foto's

papier : kaft : wit Kromekote 250 gram eenzijdig glanzend
binnenwerk : Maco mat 135 gram

formaat : 21 x 29,7 cm

afwerking : 800 exemplaren gebrocheerd met geplastificeerde kaft
200 luxe exemplaren gekartonneerd met zwarte balachron
bedrukt in goud en zilver met papierwikkel waarvan 100 ex.
genummerd van 1 t.e.m. 100 en gesigneerd

drukkerij : Bestuursdrukkerij Schaubroeck n.v.
Steenweg Deinze 154, 9810 Nazareth

uitgever : A. Vermeylenfonds - Gent in eigen beheer.

verkoopprijs : gewoon exemplaar 700 fr.
luxe exemplaar 1200 fr.

bestelling : door overschrijving op rekening G-bank 290-0237864-41
van het A. Vermeylenfonds Gent, Spellewerkstraat 20, 9030
Mariakerke-Gent met vermelding : "Kaak, kaak, ..."

afhalen : Op het Nationaal Secretariaat van het A. Vermeylenfonds,
Tolhuislaan 88 (recht over N.T.G.-Tolhuis) tijdens de kantooruren.

tel. (091)23 02 88

fax. (091)23 72 08

Inhoud

- Woord vooraf door G. Temmerman, burgemeester der stad Gent
- "Kaak, kaak, nen tweedekker" inleiding door E. Levis
- "Kijk, kijk, een tweedekker" (vertaling voor buitenlanders) E. Levis
- "Een bee(i)tse Gens" door prof. dr. J. Taeldeman (R.U.G.)
Faculteit van de Letteren en Wijsbegeerte
Seminarie voor Nederlandse Taalkunde en Vlaamse Dialectologie
- "Bericht an de pennelekkers, d'azijnpissers en d'hoarklievers"
- "Gent van maa" liederentekst van Freek Neiryneck
- Afkortingen
- 44 getekende platen met bijhorende uitleg, synoniemen, eventueel oorsprong, gedocumenteerd met uittreksels uit oude spreuken, Gentse literatuur, toneelwerken, liederen, fonoplaten, enz...
- Alfabetische trefwoordenregister op hoofdwoord
- Bibliografie/discografie
- Biografische gegevens
- Inhoudsopgave
- Colofon

Vraag van de auteur

Wie een "tonge mee lijtses" heeft en nog meer synoniemen kent of waardevolle informatie bezit gelieve ons die door te geven :

Eddy Levis, Knotwilgenlaan 2, 9032 Wondelgem-Gent

tel. 091/539470

Bij een eventuele tweede druk zal daar rekening mee worden gehouden.

(t vervolgt)